

Beste gemeenteleden,

We zitten op dit moment in een apart situatie, door het corona virus kunnen we de kerkdiensten niet door laten gaan en kunnen we geen mensen bezoeken en het lijkt er ook niet op dat dit de eerste weken verandert.

Bij de Vrijgemaakte gemeente wil ds. de Braak de komende tijd een korte meditatie schrijven die bij de leden wordt bezorgd. zij hebben ons gevraagd of wij deze ook willen.

Dit lijkt ons een goed idee. Mensen in de buitengebieden die dit ook graag willen krijgen zouden die hun email adres aan Fokke Hoogterp willen doorgeven, dit scheelt veel bezorgwerk.

Hoe de situatie zal verlopen is nu niet te bezien maar laten we vertrouwen op onze Heer.

Bezoeken kunnen we u niet maar als er iets is kunt u ons altijd bellen.

Namens de kerkenraad

Tjeerd de Jong

Als eerste een korte meditatie van ds. A. Elverdink

Deze weken waarin we in de ban zijn van het Coronavirus is één van de Bijbelverhalen die mij door de gedachten speelt het verhaal van de worsteling van de Here Jezus in Gethsemané (Mattheus 26: 36-46). Verschillende elementen in deze Bijbelse geschiedenis raken voor mijn gevoel aan wat wij deze weken meemaken.

- Allereerst is daar de bede: *“Laat deze beker mij voorbijgaan”*. Dat mogen ook wij bidden voor elkaar, voor onze dierbaren en voor onszelf: dat het ons niet zal treffen.

- Een tweede element is dat Jezus' leerlingen liggen te slapen terwijl Jezus de donkerste nacht van zijn leven doorworstelt. *“Wie heeft gewaakt van wie het naaste stonden? Hij heeft hen driemaal slapende gevonden.”* (LvdK Gez 180:3). Laten wij proberen deze weken die fout niet te maken. Koning Willem Alexander bond ons op het hart: *“Het coronavirus kunnen wij niet stoppen, het eenzaamheidsvirus wel”*. En Paulus bindt ons op het hart: *“Waar één lid lijdt, daar lijden / daar leven alle anderen mee”*.

- Een derde element dat te denken geeft is dat Jezus zegt: *“Maar niet mijn wil, uw wil geschiede”*. Uiteindelijk kan hij zijn leven dan toch ook in vertrouwen in Gods hand leggen. En dat is dus geen troosteloze berusting in je lot, maar het is: je in le-ven en in sterven toevertrouwen aan God.

In Jezus hebben wij een Heiland, die onze strijd gestreden en die onze nood geleden heeft. Wij geloven en vertrouwen dat zelfs ziekte en dood in de gekruisigde en opgestane Heer hun meerdere erkennen moeten.

ds. A. Elverdink, predikant Geref. kerk “de Haven”

Inleiding meditaties van ds. E. de Braak

Voor de komende week staat het volgende thema centraal: 'Verlangen naar het Vaderhuis'. Dit doen we aan de hand van het bijbelboek Jeremia.

Dat heeft een tweetal redenen. Allereerst kan Jeremia ons helpen om toe te leven naar Pasen. Met Pasen herdenken we de opstanding uit de dood door onze Heer Jezus Christus. Deze opstanding wordt vaak gezien als een terugkeer uit ballingschap. Door de opstanding van Christus mogen we namelijk weer bij de Vader thuiskomen. Door Christus is onze terugkomst in het nieuwe Jeruzalem verzekerd. Nadat Christus de straf van de engel met het vlammeende zwaard heeft ondergaan (Gen. 3:24), zijn wij weer welkom in het paradijs. Jeremia profeteert over het terugkeren van Israël uit de ballingschap. Hij kan ons waarschijnlijk ook helpen om vooruit te kijken naar Pasen en naar het koninkrijk dat Christus brengt.

Ten tweede mogen we onze eigen situatie als een 'kleine' ballingschap zien. De kerk mag niet meer bijeenkomen op haar vertrouwde plek. Daarom kunnen we ons (ten dele) identificeren met de Israëlieten die waren weggevoerd naar Babel. Zij zouden de tempel nooit meer terugzien. Hun centrale plek van aanbedding was weggefallen, net als bij ons. Zij moesten nieuwe vormen van aanbedding ontdekken. Zo moeten wij ook op zoek naar nieuwe vormen van aanbedding, nu wij niet meer samen kunnen komen in de vertrouwde kerk.

Ten slotte, hierbij wat achtergrondinformatie over het Jeremia: Jeremia leefde in Juda (645-ca. 587 v. Chr.) voor en tijdens de Babylonische ballingschap. Hij profeteerde tegenover Judese koningen en communiceerde met zijn volksgenoten in zowel Juda als Babel. Jeremia heeft een bijzonder zwaar leven gehad. Hij mocht van de HEER niet trouwen, werd veracht door koningen en volksgenoten en belandde voor enige tijd in een modderput (38:6). Aan het einde van zijn leven werd hij zelfs ontvoerd door zijn volksgenoten naar Egypte. Volgens een Joodse overlevering is hij daar gestenigd, omdat de Judeeërs zich ergerden aan de boodschap die hij preekte. Niet voor niets wordt Jeremia daarom ook wel de 'lijdensprofeet' genoemd. In wat hij meemaakt als profeet was hij een voorafbeelding van Degene die komen zou en nog meer zou lijden. De tekstgedeelten die we deze week lezen, gaan met name over de periode van herstel die Jeremia aankondigt na de ballingschap.

De vrede van Christus zij met jullie,

Eduard de Braak

Maandag: Jeremia 29: 1-14

“Dit zegt de HEER: Als er in Babel zeventig jaar voorbij zijn, zal ik naar jullie omzien.” (Jer. 29:10)

“Het gaat nog wel een tijdje duren!”, zei Mark Rutte over het coronavirus. Het is ook de boodschap van Jeremia aan de Judeeërs in Babel. Jeremia geeft daarmee een realistisch toekomstbeeld aan de ballingen. Dit was nodig, want er waren naast Jeremia een boel andere profeten die een totaal andere boodschap gaven (Jer. 29:31). Deze profeten zeiden: “God zal jullie snel weer terugbrengen naar Jeruzalem.” Jeremia zegt daarentegen dat de Judeeërs deze hoop niet moeten koesteren. Het zal nog zeventig jaren duren voordat ze kunnen terugkeren. De Judeeërs moeten zich daarom voorlopig instellen op een leven in Babel. De meeste mensen zouden Jeruzalem nooit weer terugzien.

Tegenstrijdige berichten spelen in deze tijd een behoorlijk grote rol. Er is een grote mate van nepnieuws, net zoals in de tijd van Jeremia. Daarom weet je soms niet meer wat je moet geloven. Gaat de huidige situatie nog lang duren of zitten we binnen de kortste keren weer in de kerk binnen anderhalve meter van elkaar? Beide scenario's kunnen waar zijn, maar alleen God heeft het antwoord op die vraag. We kunnen daarom onze hoop beter vestigen op de dingen waar God ons zekerheid over geeft. Op welke belofte mochten de Judeeërs in Babel bouwen? Deze: “Over zeventig jaar zal ik naar jullie omzien.” Hoewel dit een enorm lange tijd is, was het wel degelijk hoop voor Juda. De ballingschap zou lang duren, maar God verliet hen niet voorgoed. Er was nog hoop voor de kinderen van de ballingen. Hoop voor Israël.

Zo representeert Israël in het klein wat de ballingschap betekent voor de wereld. De wereld is vanwege haar ongehoorzaamheid ook verbannen van voor het aangezicht van God. Niet 70 jaar, maar eerder 7000 jaar. Maar beloofd is beloofd: de Messias komt. En Christus is gekomen. Hij is gekruisigd, Hij is opgestaan en heeft overwonnen. Nu leven we niet langer op de belofte dat een redder zal komen, maar op de belofte dat de Redder *terug* zal komen. Misschien niet vandaag, misschien niet morgen, maar Hij komt wel! Er is hoop, ook al duurt het lang. Verwacht jij Hem ook?

Dinsdag: Jeremia 30:1-11

“Ik breek op die dag het juk van je nek, je banden ruk ik los – spreekt de HEER van de hemelse machten. Nooit meer wordt Jakobs volk de slaaf van vreemden, maar het dient mij, de HEER, zijn God, en David, de koning die ik over hen heb aangesteld.” (Jer. 30:8-9)

Soms vraag ik me wel eens af waarom de Joden in de tijd van Jezus zoveel op zoek waren naar ‘de Messias’. Ik denk dat teksten zoals de bovenstaande de oorzaak waren voor die zoektocht. Het volk Israël had nog geen koning als David weer gehad, 600 jaar nadat Jeremia deze profetie had uitgesproken. Ze waren op een bepaalde manier nog altijd in ballingschap. Ze hadden weliswaar koning Herodes, maar die leek in de verste verte niet op de grote koning David. In de tijd van Jezus waren er telkens ‘messiassen’ die deze koningstitel probeerden te claimen, zoals Judas de Galileeër en Theudas (Hand. 5:36-37). Maar deze zogenaamde redders van het volk braken het juk van de Romeinen niet en rukten de banden niet los. Jezus doet het wel. Niet door de Romeinen, - de menselijke vijanden - te verslaan, maar door de geestelijke vijanden te verslaan. De geestelijke vijanden waren namelijk de oorzaak dat Babyloniërs of Romeinen macht over Israël kregen. Aan het kruis breekt Christus het juk van deze geestelijke vijanden. Dit juk bestaat uit eigenbelang, uit zelfbehoud, uit rijkdom en uit trots. Christus breekt het juk door zijn ultieme blijk van liefde voor ons, zichtbaar geworden in kwetsbaarheid, armoede, schuld en schande. Ieder mens die Christus eert als koning en hem volgt in zijn voorbeeld zal nooit meer slaaf zijn van anderen. Hij is bevrijd van eigenbelang, last van rijkdom en trots. Hij kan daarom ziekte, schande en armoede dragen. Hij is vrij, omdat hij de Zoon van David vereert, de grote koning die God heeft aangesteld.

Op de dag van het kruis wordt het juk gebroken. Op de dag van de opstanding wordt Christus aangesteld als koning van Israël. Verlang jij ook naar de vrijheid die Jezus in jouw leven kan brengen?

Woensdag: Jeremia 31: 1-9

“Want ik ben voor Israël een vader, en Efraïm is mijn eerstgeboren zoon.” (vers 9)

Wat een prachtig toekomstbeeld geeft God aan mensen in een verschrikkelijke situatie! Israël is nu een losgetrokken plant, maar zal bloeien als nooit tevoren! De mensen zullen feest vieren, in plaats van rouwen. Een feest dat elk feest zal overtreffen, want de

Heer wil zich weer laten zien op de berg Sion. Zo wordt een enorm emotionele ontmoeting beschreven in vers 9.

Het klinkt te mooi om waar te zijn. Er is veel geloof voor nodig om te kunnen vertrouwen op zulke mooie beloften, als je een balling bent in Babylon. De dingen die je ziet, kunnen zo anders zijn dan wat God ons belooft. Zo vol van lijden, vol van pijn en verdriet. Maar God wil ons leren om verder te kijken, dan wat we kunnen zien. Hij doet dat in zowel goede als slechte tijden.

Voorafgaand aan de ballingschap waanden de Israëlieten zich onoverwinnelijk, omdat ze zagen dat het economisch goed ging. Maar toch zei God dat de koning van Babylon hen zou verslaan, omdat ze Hem verlaten hadden. Alleen door geloof zie je dat je uiterst kwetsbaar bent. Zelfs als je in de sterke, rijke vestingstad Jeruzalem woont zonder directe dreigingen. Tijdens de ballingschap wordt alles omgedraaid. Het lijkt alsof alle hoop verdwenen is, maar toch zegt God dat Israël zal bloeien als nooit tevoren. Het vraagt om veel geloof om dat te kunnen zien.

Het geloof ziet de dingen die (nog) niet zichtbaar zijn.

Zo wil God ons leren om verder te kijken dan wat we zien. Degene die gebukt gaat onder de last van gevangenschap, mag geloven in bevrijding. Degene die ziek is, mag geloven in herstel. Degene die bedreigd wordt, mag geloven in bescherming. Degene die sterft, mag geloven in de opstanding. Want door Christus zijn we kinderen van God geworden. En onze Vader zal ons de dingen geven die we nodig hebben.

Donderdag: Jeremia 31: 27-34

“Dan zal ik hun God zijn en zij mijn volk.” (vers 33)

Toen mijn pake nog leefde, sprak hij vaak over hoe Nederland vroeger was. Hij vertelde over de tijd van de oorlog en over de eenheid van het volk tijdens en na de oorlog. De mensen zeiden toen: “Voor God, volk en vaderland.” Hij zei het vol vreugde met ze mee. Later kon hij die woorden niet meer uitspreken, omdat hij teleurgesteld was in de keuzes die men in Nederland maakte. Nederland eerde niet langer de God van Israël. Dat deed hem verdriet. Zo proefde ik in de woorden van pake soms het verlangen naar vroeger. “Was het maar als vroeger...”

Iets dergelijks zullen sommige Israëlieten ook ervaren hebben. Vroeger was Israël een eenheid en vereerde ze onder David de ene, ware God van Israël. Maar nu is het hele volk uiteengevallen. De pijn om wat verloren gaat, proef je ook in de woorden van God zelf.

Toch is er bij God geen verlangen naar vroeger, hoewel die tijd beter was dan nu. Er is een verlangen naar later. Hij belooft dat er tijden zullen komen die nog veel mooier zijn dan de tijden van vroeger.

Een nieuw verbond zal worden gesloten met Israël. Als christenen weten we dat het nieuwe verbond gesloten is met Jezus, zijn Zoon. En in plaats van tien geboden die gegraveerd worden in stenen tabletten, worden de geboden door de Geest in de harten van mensen geschreven. De mensen zullen God niet leren kennen door de geboden te leren, maar simpelweg door Christus te kennen. Zo mogen wij ook naar een toekomst verlangen die mooier is dan die wij tot nu toe gekend hebben. Door Christus is God ook onze God en zijn wij zijn volk. En mochten er in deze tijd slechts enkelen zijn die geloven, dan mogen we verlangen naar een toekomst waarin we samen, eensgezind roepen: "Voor God, zijn volk en Vaderland."

Vrijdag: Jeremia 32: 1-15

"Eens zullen in dit land opnieuw akkers, huizen en wijngaarden worden verkocht."

De economie moet ten tijde van rampen en catastrofes grote dreunen ontvangen. Dat zien we ook in deze tijd, waarin een klein virus de handel compleet lamlegt. De bollenboeren incasseren een immens verlies. Luchtvaartmaatschappijen kunnen nauwelijks meer diensten leveren. Horecazaken moeten sluiten. En dan valt het in Nederland nog mee, in vergelijking met de draconische maatregelen die andere landen doorvoeren. Men vreest niet voor niets voor een recessie.

Vrije handel bestaat enkel als er vrede en vertrouwen is. De Joden noemden deze vreedzame situatie: 'Sjalom' (harmonie). Zo kan veel handelsactiviteit een teken van harmonie zijn. Dat zien we ook in onze maatschappij. Het gaat het goed met de beurzen wanneer er veel vertrouwen is, maar het gaat slecht wanneer er paniek heerst. In het gedeelte wat we net lazen, gebeurt het tegenovergestelde van wat je zou verwachten. We zien hoe handel plaatsvindt, terwijl Jeruzalem op het punt staat om ingenomen te worden door Nebukadnezar. Vrijwel iedereen is in paniek. Maar Jeremia laat een contract opstellen, doet een transactie en verzegelt boekrollen. Jeremia lijkt net te doen alsof er niets aan de hand is, terwijl de wereld in brand staat. God laat daarmee zien dat hij een plan heeft om harmonie te laten terugkeren.

Harmonie in je leven begint niet met vrede tussen de naties op deze wereld. Harmonie begint niet in de relatie van mens tot mens.

Harmonie begint in de relatie tussen God en mens. Christus zorgde

ervoor dat die relatie weer goed was, als God en mens. Daarom zegt Christus bij zijn opstanding: "Ik wens jullie vrede!" (Joh 20:19-21). Als we de vrede van Christus omarmen, zal de harmonie in ons leven ook weer terugkeren. Het is daarom beter om te verlangen naar een goede relatie met God dan naar handel. Goede handel geeft ons niet automatisch een goede relatie met God. Maar een goede relatie met God geeft wel dat wij handelen in het goede.

Zaterdag: Jeremia 33: 12-22

"Ontelbaar zijn de sterren aan de hemel en de zandkorrels aan de zee, even ontelbaar zal ik de nakomelingen maken van mijn dienaar David en de Levieten die mij dienen." (Vers 22)

Volgens Benjamin Franklin waren er slechts twee dingen zeker in het leven: de dood en belastingen. En hoewel ik het niet snel oneens durf te zijn met deze man, zou ik op basis van de tekst die we net lazen een toevoeging willen doen. God geeft ons de zekerheid dat er altijd een Zoon van David op de troon zal zitten en dat zijn nakomelingen ontelbaar zullen zijn als sterren aan de hemel en korrels aan de zee.

Is dat al zo? Zijn de nakomelingen van David zo ontelbaar als de sterren aan de hemel? Israël is op dit moment toch niet zo groot? Je zou zeggen dat God deze belofte nog moet vervullen, maar niets is minder waar. De belofte aan Jeremia is namelijk een echo van een eerdere belofte aan Abraham. Zo talrijk als de sterren aan de hemel zullen jouw nakomelingen zijn (Gen. 22:17).

God beperkte zich daarbij niet tot de biologische nakomelingen (Joden), maar bedoelde ook de geestelijke nakomelingen (gelovigen) die het voorbeeld van Abraham volgen. Alle mensen die geloven in de Zoon van David, mogen zich rekenen tot het nageslacht van Abraham. Zo zegt Paulus ook: *"Abraham werd vader van alle onbesnedenen die geloven, zodat ook zij als rechtvaardigen konden worden aangenomen."* (Rom. 4:11). Als je gelooft in Christus, word je een erfgenaam van de rijke beloften die Jeremia aan het volk meedeelt. De straten van Jeruzalem zullen krioelen met de kinderen van Abraham. Vanuit Jeruzalem zullen alleen maar vreugdegezangen gehoord worden. De mensen zullen volmaakt gelukkig zijn. Geloof jij ook?

Dan heb je nu drie zekerheden: de dood, belastingen en Christus. En het is maar goed dat je die derde zekerheid hebt, wanneer je in het leven geconfronteerd wordt met de eerste twee.